

גנזי המלך

קובץ שבועי בעניני יהדות מהוצאת **ארבע נופות** 89

להזמנת עלונים ולפרסום טל: 03-6762226 מופץ בכל הארץ ב-90,000 עותקים

"הִירָא אֶת דְּבַר ד'.."

**כמה מכות צריך בן אדם לקבל בשביל להבין שהכונה היא אליו?
מתוך הרצאותיו של הרב אמנון יצחק**

על שלמה (ראה גליון 76) ועל משה... וכיצד נאמר על משה? לפי שכבר הודיע הקב"ה למשה שלא יניח אותם פרעה לילך הקב"ה מסביר לו: דע לך שפרעה לא יניח לכם ללכת, שנאמר: **"וְאֲנִי יֹדְעִי כִּי לֹא יִתֵּן אֶתְכֶם מִלְּךָ מִצְרַיִם לְהֵלֵךְ וְלֹא בְּיַד חֲזָקָה (שמות ג יט) "וְאֲנִי אֲחַזֵּק אֶת לְבָבוֹ" (שמות ד כא) ומשה לא שמר את הדבר הזה אלא בא להתחכם על גזרתו של הקב"ה. והתחיל אומר: **"ד' לָמָּה הִרְעַתָּה לְעַם הַזֶּה?"**, התחיל לדון לפניו ועל זה נאמר שאותה **"חֲכֵמָה וְדַעַת" של משה של "הוֹלְלוֹת וְסִכְלוֹת" היו, "כִּי מָה הָאֲדָם שֵׁיבּוֹא אַחֲרַי הַמֶּלֶךְ"**. וכי מה היה לו להרהר אחרי מידותיו של הקב"ה **"אֶת אֲשֶׁר כָּבַר עֲשׂוּהוּ"**, (אחרי) מה שכבר גילה לו שהוא עתיד לחזק את לבו, בעבור לעשות לו דין תחת אשר העבדים בעבודה קשה. ועל דבר זה בקשה מרת הדין לפגוע במשה. הדא הוא דכתיב: **"וַיִּדְבֹר אֶ-לֵקִים אֶל מֹשֶׁה"**. דבור קשה. **"אֶ-לֵקִים"** זה מידת הדין. (אבל) ולפי שנסתכל הקב"ה שבשביל צער ישראל דבר כן, שהקב"ה בחן את הדברים וראה שכל מה שדבר משה רבנו בצורה הזאת **"ד' לָמָּה הִרְעַתָּה לְעַם הַזֶּה?"** לא לכבודו דבר, אלא לכבודם של העם להצילם מן השעבוד, כאב לו עליהם והוא דבר בגלל צערם של ישראל, חזר ונהג עימו הקב"ה במידת רחמים. הדא הוא דכתיב: **"וַיִּאמֶר אֱלֹהֵי אֲנִי ד' " "וַיִּאמֶר" - אמירה רכה, "אֲנִי ד' " - מידת הרחמים.****

רוצה לפגוע במשה רבנו על הדרך שבה הוא מדבר אל הקב"ה, אבל בסוף כתוב: **"וַיִּאמֶר אֱלֹהֵי אֲנִי ד' " (שם) "וַיִּאמֶר" - זה אמירה רכה. "ד' " זו מידת הרחמים. תחילת הפסוק - לשון קשה ובסופו - לשון רכה.**

מה קרה בין לבין? על זה מביא המדרש (שמות רבה פרשה ו) את דברי קהלת שאומר: **"וּפְנִיתִי אֲנִי לְרֵאוֹת חֲכָמָה וְהוֹלְלוֹת וְסִכְלוֹת כִּי מָה הָאֲדָם שֵׁיבּוֹא אַחֲרַי הַמֶּלֶךְ אֶת אֲשֶׁר כָּבַר עֲשׂוּהוּ" (קהלת ב יב) שלמה המלך ע"ה אומר במקום אחר: **"וְאֶתְנָה לְבִי לְדַעַת חֲכָמָה וְדַעַת הַלְלוֹת וְסִכְלוֹת" (קהלת א יז) - חשבתי שאני בוחן את הדברים "חֲכָמָה וְדַעַת", אבל התברר לי שזו "הוֹלְלוֹת וְסִכְלוֹת".****

"כִּי מָה הָאֲדָם שֵׁיבּוֹא אַחֲרַי הַמֶּלֶךְ" - אחרי שהקב"ה מלכו של עולם גזר גזירה הוא ובית דינו, 'מי הוא שיהיה רשאי להרהר אחר מדותיו וגזרותיו של מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא' מי זה **"שֵׁיבּוֹא אַחֲרַי הַמֶּלֶךְ" שיכול - להרהר אחר מידותיו? **"אֶת אֲשֶׁר כָּבַר עֲשׂוּהוּ" - הפסוק הזה נאמר (על שנים)****

כתוב בפרשה: **"וַיִּדְבֹר אֶ-לֵקִים אֶל מֹשֶׁה וַיִּאמֶר אֱלֹהֵי אֲנִי ד'": נֹאמַר אֶל אֲבִרְהָם אֶל יִצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב בְּקֶלֶל שֶׁ-דְּי וְשְׁמִי ד' לֹא נִוְדַעְתִּי לָהֶם" (שמות ה ב-ג). הקב"ה אומר למשה רבנו שלאבות הקדושים, אברהם יצחק ויעקב, הוא נגלה בשם שנקרא **"קֶלֶל שֶׁ-דְּי"** - שם המורה על גלוי השכינה אבל בשם **ה-ו-י-ה** לא נגלה אליהם.**

הקב"ה הבטיח הבטחות לאבות הקדושים ובימיהם עדין לא נתקיימו והם לא הרהרו חלילה, אחר מידותיו של הקב"ה. לאברהם הוא הבטיח שכל הארץ תהיה שלו ואעפ"כ היה צריך לקנות קבר לשרה אשתו והוא לא הרהר אחר מידותיו של הקב"ה. יצחק נעקד ואע"פ שהיתה הבטחה **"כִּי בְיִצְחָק יִקְרָא לְךָ וְנָעַד" (בראשית כא יב) לא הרהר אחר מידותיו של הקב"ה. הוא חופר בארות בארץ המובטחת ויוצאים כנגדו ולא מהרהר אחרי הקב"ה. יעקב אבינו - עוזב את הארץ מפני הרעב ולא מהרהר אחרי הקב"ה.**

משה רבנו אומר לקב"ה: **"לָמָּה הִרְעַתָּה לְעַם הַזֶּה לָמָּה זֶה שְׁלַחְתָּנִי: וּמֵאֵז בְּאִתִּי אֶל פְּרַעֲה לְדַבֵּר בִּישְׁמֹךְ הִרַע לְעַם הַזֶּה וְהִצַּל לֹא הִצַּלְתָּ אֶת עַמֶּךָ" (שמות ה כב-כג). אתה שלחת אותי לדבר אל פרעה שישלח את העם ומרגע שאני הגעתי אליו הוא הגדיל את השעבוד לעם ישראל. ומשה שואל שאלה: **"לָמָּה הִרְעַתָּה?"** במין טרוניה. הקב"ה עונה לו בלשון קשה: **"וַיִּדְבֹר אֶ-לֵקִים" דבור זה לשון קשה. אֶ-לֵקִים זה מידת הדין. "וַיִּדְבֹר אֶ-לֵקִים אֶל מֹשֶׁה" (שמות ו ב).****

'גנזי המלך' מציג שאלות מעשיות שיש להן מענה בדפים הנלמדים במסגרת 'הדף היומי', עם ביאור 'חברותא'. למותר לציין שאין לסמוך על הנאמר בו לפסיקת הלכה.

ברכת שהחיינו בבדיקת חמץ

הרגל, שהרי מצות הביעור היא מצוה בפני עצמה וכמו שמברכים על הרגל בפני עצמו ועל המצה בפני עצמה, כמו כן היו צריכים לברך על מצות **"תְּשַׁבֵּיתוּ"** בפני עצמה, הרי שדעת הרא"ש לכאורה שמצות **"תְּשַׁבֵּיתוּ"** מן התורה אינה ב'קיום ועשה'.

תירוץ הריטב"א

הריטב"א הביא עוד טעם למה אין מברכים **"שֶׁהַחַיִּינוּ"** על בדיקת ושריפת החמץ, משום שבדיקת חמץ אין לה זמן קבוע, שהרי המפרש והיוצא בשיירא בודק לפני הזמן ומי שלא בדק בערב פסח בודק בתוך המועד או לאחר המועד. ביאור תירוץ זה לא יתבאר אלא אם נפרש בדבריו שהביעור והבדיקה אינם אלא הכשר מצות **"תְּשַׁבֵּיתוּ"**, שמכיון של תקונה חכמים בזמן קבוע, אין שייך לברך עליה ברכת **"שֶׁהַחַיִּינוּ"** שהיא ברכת הזמן, אך אם נאמר שמצות **"תְּשַׁבֵּיתוּ"** היא מצוה קיומית שמקיימים אותה על ידי הבדיקה והשריפה, אין לדברי הריטב"א ביאור, שסוף סוף בשעה שמקיים את מצות **"תְּשַׁבֵּיתוּ"** שהיא מצוה המתחדשת מזמן לזמן, יתחייב בברכת **"שֶׁהַחַיִּינוּ"**, הרי שלכאורה אף דעת הריטב"א שמצות **"תְּשַׁבֵּיתוּ"** הרי היא מתקיימת ב'שב ואל תעשה' וכצד השני שבמנחת חנוך'.

תירוץ המאירי

'המאירי' כתב הטעם שאין מברכים **"שֶׁהַחַיִּינוּ"**, שאין בדיקת ושריפת החמץ מצוה לעצמה, אלא רק להרחקת עבירה, שהבדיקה והשריפה מטרתה שלא ישאר חמץ בבית ולכך אין מברכין עליה **"שֶׁהַחַיִּינוּ"**. הרי מתבאר בדבריו בפירושו שאין הבדיקה והשריפה מצוה בפני עצמה ואינה אלא להרחקת עבירה, הרי שדעתו שאין מצות **"תְּשַׁבֵּיתוּ"** מצוה קיומית אלא היא מתקיימת ב'שב ואל תעשה'.

ואם כן לצד הראשון 'שבמנחת חנוך' (וכתב שם שכן דעת התוספות ועי' בחדושי רבינו חיים הלוי הלכות חמץ מצה הלכה א' שמפרש כן בדעת רבי יהודה) עדין לא נתישב למה אין מברכים על בדיקה או שריפה ברכת **"שֶׁהַחַיִּינוּ"**. ■

ודייקו הראשונים ממה שמבואר בגמ' שבשעת בדיקת חמץ מברך ברכה אחת בלבד (שעולה גם על השריפה שלמחרת), שאין מברכים ברכת **"שֶׁהַחַיִּינוּ"** על בדיקת ושריפת חמץ. ונתקשו בטעם הרב, שהרי היא מצוה המתחדשת מזמן לזמן משנה לחברתה וכשם שמברכים על הרגל ועל מצות הרגל כמצה וסוכה ולולב, כמו כן היה מן הדין לברך על בדיקת ושריפת חמץ את ברכת **"שֶׁהַחַיִּינוּ"** ולמה לא הזכיר בגמ' שיש לברך?.

והנה אם נאמר שמצות **"תְּשַׁבֵּיתוּ"** מן התורה אינה מצוה קיומית, אלא שאם יש לו חמץ מחויב להשביתו, הרי שכל הנידון למה אין מברכים ברכת **"שֶׁהַחַיִּינוּ"**, אינו אלא על המצוה שמדרכנן שציוו בבדיקה. ושריפה אינה מצוה אלא כדי שלא לעבור על חובת השביתה.

אך אם נאמר שמצות **"תְּשַׁבֵּיתוּ"** מצוה קיומית היא ב'קיום ועשה', הרי שדברי הראשונים מכוונים על המצוה שמן התורה לבער את החמץ שמתחדשת מזמן לזמן,

תירוץ הרא"ש

הרא"ש תירץ שמכיון שמצות בדיקת ושריפת חמץ היא לצורך הרגל לתקן את הבית ולבער החמץ מתוכו, הלכך סומכים על ברכת **"שֶׁהַחַיִּינוּ"** שמברכים ברגל עצמו וכמו בעושה סוכה ולולב שמעיקר הדין היה ראוי לברך **"שֶׁהַחַיִּינוּ"** בשעת העשייה אלא שסומכים על ברכת **"שֶׁהַחַיִּינוּ"** של הרגל.

תירוץ זה אינו מיושב אלא אם מצות בדיקה ושריפה היא מדרכנן, שאם החיוב הוא מן התורה לקיים מצות **"תְּשַׁבֵּיתוּ"** ב'קיום ועשה', לא היו סומכים על ברכת

מערכת 'חברותא'
מיוחד ל'גנזי המלך'

מסכת פסחים דף ז' ע"א

שאלה: רצוני לברר: למה אין מברכים בשעת בדיקת או שריפת החמץ ברכת שהחיינו, כמו שמברכים בכל המצוות המתחדשות מזמן לזמן?

תשובה: ראשית יש להקדים שחוץ ממה שנצטוונו בימי הפסח באיסור לאו וכתר של **'בל יראה ובל ימצא'** לנו חמץ, נצטוונו אף להשבית את החמץ ומקרא מלא דבר הכתוב: **"אֶךָּ בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן תְּשַׁבֵּיתוּ שְׂאֵר מִבְּתֵיכֶם"** (שמות י"ב) ונתבאר בגמ' בכמה מקומות שהמשבית את החמץ מקיים מצוות עשה. ובדף ה' ע"א מבואר בברייתא שזמן קיום מצות **"תְּשַׁבֵּיתוּ"** הוא בערב חג הפסח. ונחלקו שם רבי ישמעאל ורבי עקיבא איך הוא נדרש מהכתובים.

ספיקו של ה'מנחת חנוך'

'המנחת חנוך' (מצוה ט) מסתפק האם מצות **"תְּשַׁבֵּיתוּ"** הוא בקום ועשה, שישבית את החמץ שברשותו ומי שאין לו חמץ אף שלא עבר על העשה אך גם לא קיים אותה וכמו שמצוה לקנות טלית בת ארבע כנפות כדי להתחייב במצות ציצית, כך גם מצוה להשאיר חמץ ולקיים בו מצות **"תְּשַׁבֵּיתוּ"**.

או שהמצוה היא ב'שב ואל תעשה', שיהא החמץ מושבת וכמו מצות שביתה בשבת ויום טוב שמקיימה ב'שב ואל תעשה' על ידי שאינו עושה מלאכה בלבד ולכן גם כן אין צריך לדקדק שיהא לו חמץ בערב פסח כדי לבערו, כי בזה לבד שאין לו חמץ מקיים המצוה.

ברכת 'שֶׁהַחַיִּינוּ'

בדף ז' ע"א: 'אמר רב יהודה: "הבודק (את החמץ) צריך שיברך". מאי מברך? רב פפי אמר משמיה דרבא: "לבער חמץ". רב פפא אמר משמיה דרבא: "על ביעור חמץ".'

תפילה

עסק חי מול עסק מת

משל לתפילות האדם על פי דברי הסבא מקלם

המנסה לעמוד על תוכן כל מלה, הוא מנסה לצייר לנגד עיניו באופן מוחשי, את הגנוז באותה מלה, יתחלפו רעיונותיו יום יום. ויולדו בו מידי יום ביומו, הרגשים חדשים ומחשבות חדשות - זהו עסק חי, שאדם צומח בו מיום ליום.

ולכאורה, הרי אדם אומר בכל תפילה אותו נוסח ואיך יתכן שאותו נוסח יצמיח תמיד הרגשים חדשים? ר' חיים וואלוז'ינער זצ"ל כותב (נפש החיים שער ב, פי"ג): שְׁכַל מביין יבין, שאין אדם בעולם, שהיה מסוגל לתקן נוסח תפילה, בו יהיו כלולים כל התקונים של כל העולמות ושכמשך אלפי שנים יוכל אותו נוסח תפילה, לתקן תמיד תקונים חדשים, עד ביאת הגואל. רק אנשי כנסת הגדולה, שהיו מאה ועשרים זקנים ומהם כמה נביאים, בשעה שתקנו נוסח התפילה - רוח הקדש שרתה עליהם ושמה בפייה את תיבות התפילה, ספורות, מדודות ושקולות.

אמנם אין לנו עסק בנסתרות, אך רואים מדבריו, איזה עולם טמון בכל תיבה מתיבות התפילה וכבר אין זה פלא, שאותה מלה מסוגלת להצמיח תמיד הרגשים חדשים. ■

לשפתו המדוברת, תרגום מלולי. הרי זה כאדם, הסוקר במבטו מידי יום ביומו את הסחורות המונחתות בחנותו ומונה בפיו מה יש לו בחנות. זהו עסק מת, שהרי לא יכול לגדול ולהתעשר מהסחורה המונחת בחנותו בלי החלפה. וכן האדם המעתיק ומתרגם במחשבתו את התפילה לשפתו ותו לא, הרי התפילה חוזרת על עצמה כל הימים.

כשהוא

מתרגם מלה מסוימת מנוסח התפילה ללשונו, אין כאן התחלפות אלא העתקת המלה ולא מתוסף שום הרגש, שום התבוננות חדשה - זהו עסק מת.

אמנם: 'אין הקב"ה מקפח שכר כל בריה' (בבא קמא לח:). אך להתפתח מעסק זה - אין שום סכוי. כפי שהתפלל בילדותו כך יתפלל כל חייו, כאשר בא כן ילך! אדם,

שני אנשים פתחו, כל אחד בנפרד, חנות למסחר בכדים. כל אחד משניהם קנה אותה כמות של סחורה לחנותו. האחד בא מידי יום לחנות, סוקר במבטו את כל הסחורה המונחת בה, מונה בפיו כל אחד מסוגי הכדים, מהחל ועד כלה, אחר כך נועל חנותו והולך לביתו. כך נוהג הוא מידי יום ביומו. האחר - בא גם הוא מידי יום ביומו לחנות, אך משתדל למכור את הכדים. ואמנם, החנות הומה מרוב קונים. זה יוצא וזה נכנס. הסחורות נמכרות והוא קונה חדשות ושוב מוכר - ומסחרו גדל מיום ליום.

אם נרצה להגדיר את מצב שתי החנויות האלה, איך נגדירן? זה עסק חי וזה עסק מת! אותה סחורה, באכות ובכמות, היתה מונחת בשתי החנויות ואף על פי כן, באחת מתנהל עסק חי ובשניה - עסק מת!

ציור זה נותן 'הסבא מקלם' זצ"ל (חכמה ומוסר חלק ב מאמר כה) על ענין התפילה. שנים עומדים ומתפללים מידי יום ביומו, שלש תפילות. שניהם אף מכוונים בפירוש המילות. אף על פי כן, אצל האחד מתנהל עסק חי ואצל השני - עסק מת! האחד מתרגם במחשבתו את מילות התפילה

מוסר

לשון הרע בבית הכנסת

החפץ חיים מזהיר על חומרת מעשיהם של המדברים לשון הרע בבית כנסת

ובשבת, עונו חמור הרבה יותר מימות החול. וכיוצא בזה ארע כמה פעמים למי שמורגל לדבר בבית הכנסת או בבית המדרש לגמור המעשיות שלו, אף בעת אמירת הקדיש וע"י זה מונע את עצמו מלומר 'אמן יהא שמה רבא' (ומופיע גם בגמרא שבת קיט:), אשר אמירתו הוא נעלה מאד ע"פ הגמרא, כמו שאמרו חז"ל: (שבת קיט:): 'אפילו יש בו שמץ של עבודה זרה (אפיקורסות) מוחלין לו'. ואפילו כשעונה, שלא בזמנו והוא 'אמן יתומה' (ברכות מז:). וחס ושלום יהיו בניו יתומים' ע"י זה, כי אפילו אם מחמת עצלות בלבד נשתהה האמן שלו, יש עליו קללה. וכמו ששמע בפוסקים וקל וחומר בזה שדחה 'אמן יהא שמה רבא' מפני הלשון הרע והרכילות שלו. ■

ומי שבטל מקריאת התורה, אפילו אם יחסר ע"י זה אפילו פסוק אחד או אפילו

תיבה אחת הוא עון גדול מנשוא, שאפילו מי שיוצא באמצע הקריאה נאמר עליו: 'נענְבֵי ד' יְכַלו' (ישעיה א כח) על אחת כמה וכמה בזה שעומד בבית הכנסת וחימוד של השיחה בטלה והלשון הרע שלו מעבירו מלשמוע דברי א-לקים

בעוון שיחה בטלה בבית הכנסת כותב 'החפץ חיים': ראיתי להזכיר את עצם המכשול שמתחיל האדם לספר לחברו את המעשיות שלו, שהם מעורבין בלשון הרע ורכילות מראשן ועד סופן, קודם קריאת התורה וקודם גמר הספור פותחים העם לקרא בתורה והיצר הרע מסיתו שלא להפסיק באמצע הספור ולגמור את הלשון הרע שלו בעת הקריאה. ופעמים הרבה שהוא גם מן האנשים החשובים שעומדים במזרח בית הכנסת ועונו נראה לעין כל וע"י זה 'כבר חלל את השם ברכים', 'כלומר בעשרה מישראל' ועונו גדול הרבה מסתם חלול ה' כמו שמפורש ב'ספר המצוות להרמב"ם' (לא תעשה סג) ועובר בזה על לאו: 'ולא תחללו את שם קדשי' (ויקרא כב לב) בפני עשרה מישראל.

פרשת וארא

"והוצאתי אתכם מתחת סבלת מצרים והצלתי אתכם מעבדתם"

למה נאמר קודם: "והוצאתי" ורק לאחר מכן נאמר: "והצלתי"? רק לאחר שד' יוציא את בני ישראל "מתחת סבלת מצרים" יבינו שבעצם ד' הציל אותם!

ישארו רק כ 20,000 איש.

מסביר ה'משך חכמה': כונת המאמר הזה המופלג הוא כי כל האותות, המופתים והשפטים הגדולים אשר עשה למצרים בעשרת המכות ובקריעת ים סוף היה שוה (=היה כדאי לד' לעשות כל זאת) בשביל שיבואו 'שנים מששים רבוא' (ילקוט שמעוני ו קע"ז) אל המטרה הא-לוקית. אם שנים מכל עם ישראל ישיגו, עקב המכות הללו, את הדרגה הרוחנית שד' רוצה שאליו עם ישראל יגיע - שוה היה לד' לעשות את כל הנסים הללו. וכמו שכל מה שעשה במדבר, הכל היה לתועלת אפילו עבור שני אנשים בלבד שישארו 'מששים ריבוא', כן לא ימנע מד' יתברך לשדד הטבע ולהראות זרועו והשגחתו על בניו, לכל באי עולם אף כי אינם ראויים אל הדביקות לא-לוקות. והמטרה התכליתית רק 'שנים מ - ס' ריבוא'. ומאות אלפים שונאי השם יאבדו עבור תועליות פרטים מצוינים מאמינים בהשגחתו ולזה 'אמר רבא (ילקוט שמעוני פרק ו קעז) וכן לימות המשיח...' כי הנפלאות עשה לכולם ולהביט וליקח מזה מוסר צדק ואמונה טהורה זה רק ליחידים מהכלל. לכן לא ירפה ידי המאמין בראותו כי אין מי שראוי אל המטרה הא-לקית רק יחידי סגולה כי משביב אש בהריחו ברוח סוער יאיר כל העולם, כן ההשגחה הא-לקית בהדבקה ביחידי סגולה אשר יריחו רוח משפט וצדק תהיה לאור עולם ולאש לוהט שלהבת... כלומר כדאי לד' להפוך את כל מצרים ולשדד את כל מערכות הטבע, אפילו אם רק 'שנים מששים רבוא' ישיגו המטרה הא-לוקית. ולפי זה, תבוא הגאולה ואף כדאי לד' להביא לכולם גאולה ולו רק בעבור שנים.

"...ולא שמעו אל משה מקצרי רוח ומעבדה קשה" (שמות ו ט)

היתכן לבוא אל אדם היושב בכלא

אז הם מבינים היטב באיזו צרה הם היו. לאחר שד' יוציא את בני ישראל "מתחת סבלת מצרים", רק אז יבינו שבעצם ד' הציל אותם!

משל למה הדבר דומה? למלך שרצה שבנו ילמד להתנהג כיאות ולא רצה לפנקו יתר על המידה. מה עשה? שלח אותו להסתובב עם 'שנוררים'. לאחר שנה שלח אחריו המלך לשאול, האם הוא זקוק למשהו והבן שהתרגל לחיות כ"שנורר" בקש תרמיל...

אומר בעל ה'חדושי הרי"ם': שואלים יהודי מה הוא צריך והוא מיד אומר שהוא זקוק לתוספת משכורת והכל יסתדר. אבל כשתבוא הגאולה, רק אז יבינו כולם באיזה מצב היינו...

"והבאתי אתכם אל הארץ אשר נשאתי את ידי לתת אתה לאברהם ליצחק וליעקב..." (שמות ו ח)

אומרת הגמרא (סנהדרין קיא.): 'תניא, רבי סימאי אומר: "נאמר וְלִקְחֵתִי אֶתְכֶם לִי לְעֵם" (שמות ו ז) ונאמר: "והבאתי אתכם" (פסוק ח), מקיש יציאתן ממצרים לביאתן לארץ. מה ביאתן לארץ - שנים מ - ס' (שנים מתוך ששים) ריבוא (=היושע וכלב) אף יציאתן ממצרים - שנים מ - ס' ריבוא. פרט לשנים האלו מתו כולם בשלשת ימי האפלה. עד היום ידענו שרק ארבע חמישיות מתו ועתה מתברר כי חיו רק 2 מתוך 600,000!

וממשיכה הגמרא ואומרת: אמר רבא: וכן לימות המשיח, שנאמר: "וְעֲנֵתָה שְׁמָה פִּימִי נְעוּרֶיךָ וְכִיּוֹם עֲלוֹתָה מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם" (הושע ב יז).

אומר רש"י: "וכן לימות המשיח, שלא ישארו מכל ס' רבוא אלא ב'". כלומר מתוך 6 מליארד בני אדם

הרה"ג שלמה לוינשטיין
מיוחד ל'גנזי המלך'

"נֶאֱרָא אֶל אַבְרָהָם אֶל יִצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב בְּאֶ-ל-שֶׁ-ךָ-י וְשְׁמִי ד'.." (שמות ו ג)

אומר ר' שמשון מאוסטרופולר: כשד' ברא את העולם, עלתה במחשבתו לברוא את העולם במידת הדין. כשראה שכך העולם לא יכול להחזיק מעמד, שיתף בה גם את מידת הרחמים.

אמנם לא כל אחד יכול לחיות עם מידת הדין, אבל אלו שיכולים, ד' מתנהג עמם במידת הדין. למשל עם האבות הקדושים התנהג ד' במידת הדין וכן עם רבי עקיבא (מנחות כ"ט): כשענה למלאכים "כך עלה במחשבה לפני", על שאלתם "זו תורה וזו שכרה"?

אומר ד' למשה: "נֶאֱרָא אֶל אַבְרָהָם אֶל יִצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב... וְשְׁמִי ד' שהיא מידת הרחמים - בזה לא נודעתי להם", לא כך דברתי אתם, אלא רק במידת הדין ("בא-ל-ש-ך-י"). והתכנית היא "וְלִקְחֵתִי אֶתְכֶם לִי לְעֵם" ואז תהיו ברמה של האבות הקדושים ואז אתנהג גם עמכם במידת הדין, "וידעתם כי אני ד'" (שמות ו ז) ואז תשמחו עם זה ולא תתמרמו.

"... אָמַר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲנִי ד' וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִתַּחַת סִבְלַת מִצְרַיִם וְהִצַּלְתִּי אֶתְכֶם מֵעֲבַדְתֶּם וְנִגַּלְתִּי אֶתְכֶם בְּזְרוּעַ נְטִיבָה וּבִשְׁפָטִים גְּדֹלִים" (שמות ו ו)

אומר ה'ליקוטי בתר ליקוטי: מדוע שבתחילה נאמר: "והוצאתי" ורק לאחר מכן נאמר: "והצלתי"?

לפעמים מרוב צרות האנשים לא מבחינים בעומק הצרה... מתי הם קולטים זאת, כאשר מוציאים אותם מן הצרות, רק

גנזי המלך דברים הטעונים גניזה גנזי המלך דברים הטעונים גניזה

מגילה טו: "ר"ש בן מנסיא אומר: 'אולי ירגיש המקום ויעשה לנו נס' כלומר, אולי יראה המקום וירגיש אומר רש"י:

ולומר לו שמחר הוא משתחרר והוא יענה: "עזוב, אין לי כח לשמוע על כך!"

"ויאמר משה לפרעה התפאר עלי למתי אעתיך.. להכרית הצפרדעים ממך ומבתיך רק ביאר תשארנה" (שמות ח ה)

אומר ה'משך חכמה: אדם הנמצא במצב קשה מתעניין רק במה שקורה אתו כאן ועכשיו ולא מחוץ.

שואל ה'משך חכמה: מדוע להשאיר "הצפרדעים.. ביאר"?

הסבר נוסף: "מקצור" בגימטריא זה 430. בא משה רבנו לאחר 210 שנים ואומר להם שעתה נגאלים. בני ישראל לא היו מוכנים להקשיב, כי ידעו שיש להם 430 שנה לשבת בגלות. הם לא שמעו אליו "מקצור רוח". מסביר זאת מדרש 'לקח טוב'.

אמר משה לפרעה: "אני רוצה להוכיח ש"הצפרדעים" שהבאתי על מצרים הן אמיתיות ולא כישוף. כיצד? "הצפרדעים" האלה ישארו "ביאר". ו"הצפרדעים" שלך - לא!

"כי ידין ד' עמו ועל עבדיו יתנחם כי יראה... אָזְלַת יָד וְאָפְס עֲצוּר וְעוֹב" (דברים לב לו)

כשמשה רבנו העלה את הצפרדע כתוב שהן יהיו בבתים בחדרים ואילו כשהחרטומים כשפו בלהטיהם צפרדעים, כתוב: **"ויעלו את הצפרדעים על ארץ מצרים"** (שמות ח ג) ולא בבתים ולא בחדרים. אמר משה לפרעה: **"למתי**

אולי ירגיש הקב"ה שאף אני מקרבת (את) שונאיהן של ישראל, שיראה שאי אפשר לסמוך עלי (אסתר) ויפעל לבד לפתור צרת עם ישראל.

אומר רש"י: **"כי ידין ד' עמו"** - כשישפוט אותם ביסודין הללו האמורים עליהם כמו **"כי כם ידין עמים"** (ייסר עמים) (איוב לו לא) **"כי' - זה, אינו משמש בלשון דהא' לתת טעם לדברים של מעלה, אלא, לשון תחילת דבור כמו: 'כי תבאו אל הארץ' (שמות יב כה) כשיבאו עליהם משפטים הללו ויתנחם הקב"ה על עבדיו לשוב ולרחם עליהם"**

אומר המהרש"א: **"ואפס עצור ועזוב"** (דברים לב לו). אומרת אסתר המלכה, שאם ד' יראה שאני צריכה להתרפס לפני אפס כזה, אז ודאי שד' יכעס עליו!

רמז

"אָצְבַּע אֶ-לְקִים" בצרוף של שתי המלים הללו, מרומזים; משה, אהרן ומרים.

כיצד זה מתקשר לפרשה?

"יתנחם" - לשון הפך מחשבה להיטיב או להרע'

'החתם סופר' מסביר כי: גילאי משה ואהרן בחדר היו שוים ל - 163, כמנין **"אָצְבַּע"**. מרים היתה בת 86, כמנין **"אֶ-לְקִים"** וכמנין השנים שעם ישראל השתעבד במצרים. מכאן נבע שמה: מרים, על שם המרוור, מרירות של החיים.

"וינדבר ד' אל משה ואל אהרן ויצונו אל בני ישראל ואל פרעה מלך מצרים להוציא את בני ישראל... מצרים" (שמות ו יג)

"כי יראה כי אָזְלַת יָד" - (כשיראה כי אזלת) **"יד האויב הולכת וחוזקת מאד עליהם וְאָפְס בהם עֲצוּר וְעוֹב"**

כשאמרו לפרעה: **"אָצְבַּע אֶ-לְקִים"** הזכירו לו את כל שלשת 'הרועים': משה אהרן ומרים.

אומר רש"י: **"ואל פרעה מלך מצרים"** - צום עליו, לחלוק לו כבוד בדבריהם, זהו מדרשו. ופשוטו: צום על דבר ישראל ועל שליחותו אל פרעה.

"עצור" - נושע ע"י עוצר ומושל שיעצור בהם'

האם מגיע לרוצח ההמונים הלזה, פרעה, כבוד?!

"עזוב" - ע"י עוזב. עוצר הוא המושל העוצר בעם שלא ילכו מפוזרים בצאתם לצבא על האויב'.

ודאי שלא! אלא שהיו לכך שתי סבות:

כתוב במגילת אסתר: שאסתר הזמינה את המן למשתה. מדוע עשתה זאת?

אעתיך לך ולעבדיך ולעמך להכרית הצפרדעים ממך ומבתיך, דהיינו את "הצפרדעים" שאני הבאתי עליך אכרית, אך "הצפרדעים", שנעשו ע"י "החרטמים" יעלמו מאליהן, כי הם כשפים! את "הצפרדעים" שלי - ממך ומביתך אני לוקח, אבל אשאיר אותם "ביאר", כי הן האמיתיות. ■

א. משה ואהרן צריכים היו להתרפס לפני רוצח כזה, כדי לעורר את כל הדינים עליו, כפי שאסתר נהגה כלפי המן!

"לפני שָׂבַר - גָּאוֹן וְלִפְנֵי כְשָׁלוֹן גְּבַה רוח" (משלי טז יח) אדם המקבל כבוד, מכלה את זכויותיו. לאחר מכן נשארים רק העונשים עבורו. ואז מתחילה ההתדרדרות שלו.

ב. אם הוא כבר עשה מעשה טוב, עדיף שיקבל את הכבוד עתה, כי **"לפני שָׂבַר גָּאוֹן"**. כך מסביר ה'חתם סופר'.

תשובה נוספת עפ"י הגמרא (מסכת

"הִירָא אֶת דְּבַר ד'.."

➤➤➤ המשך מעמ' 1

לשאלו שאלות, להרהר או להקשות קושיות על הקב"ה. אין אצל הקב"ה דבר כזה שהוא דבר של טעות חלילה, או שיצא מפיו משהו והוא מתכוון למשהו אחר. אם הקב"ה אמר, אתה לא יכול להרהר אחרי חשבוננו של הקב"ה. כל גזרותיו צרופות. הקב"ה בוחן ומזקק כל דבר ודבר, כל חשבון של כל אדם, של כל פרט, של כל כלל, של כל אומה, של כל לשון - הכל זה במכלול החשבונות כל פרט ופרט דק ומדוקדק עד אין נבדק. אם אדם פלוני חייב כלפי הקב"ה משהו הקב"ה לא יוציא עליו גזר דין כלשהו לפני שהוא יתחשב בכל ההשלכות מהמקרה הזה כלפי כל סביבותיו. הוריו, אחיו, דודיו, משפחתו, מכריו, רעיו, שותפיו, הכל בכל מכל כל.

הפסכולוגיה שהניעה את פרעה

אנחנו לא מבינים את פרעה, איך קבל 10 מכות ואחרי כל מכה חוזר בו. כמה מכות צריך בן אדם לקבל בשביל להבין שהכונה היא אליו? מסתבר שכשיש רווחה שוכחים. בשעת המכה הבן אדם נכנע, מרים ידים, אומר די אני משלח. רק מפסיקה המכה - לוקח אויר ועוד פעם לא מסכים. מתרים בו עוד פעם, תזהר תבוא עוד מכה אבל הוא לא מפחד. מתחילה המכה, ביום הראשון הוא צועק, שבוע, עד שממצה המכה את כל יכולתה והוא מרים ידים, שוב אומר אני נכנע ומתחיל מחדש.

האם אנחנו כיחידים וכאומה שונים? עם ישראל קבל בהסטוריה מכה ועוד מכה ועוד מכה. הנה רק בשנים האחרונות שהיו שנים של פגועים ועוד פגועים מכה ועוד אחת, עכשיו מדברים כבר על איום גרעיני ומי יודע לאן זה יגיע. האם באמת למדנו מלקח המכות והבנו שמתכוננים אלינו? כמה צריכים לקבל אתוטים משמים שאנחנו לא בסדר וצריכים לחזור בתשובה לאבינו שבשמים?

מכת הַבָּרָד וּלְקַחָהּ

אבל בואו נלמד קצת מהכתוב על מכת ה"בָּרָד". במכת ה"בָּרָד" כתוב: "הִירָא אֶת דְּבַר ד' מֵעֲבָדֵי פְרַעְה הַנִּים אֶת עֲבָדָיו

וְאֶת מִקְנֵהוּ אֶל הַפְּתִים" (שמות פרק ט כ). אומר המדרש: "הִירָא אֶת דְּבַר ד' מֵעֲבָדֵי פְרַעְה" זה איוב שהעיד הקב"ה עליו שהוא "אִישׁ תָּם וְיָשָׁר יֵרָא אֶל-לֵקִים וְסָר מֵרַע" והוא היה אחד מהשרים היועצים לפרעה. "וְאִשָּׁר לֹא שָׁם לְבוֹ" (שמות ט כא) זה פרעה ועמו. הקב"ה הרחמן התכוון לתת מכה רק על היבול ולא התכוון לתת מכה לבהמות ולאנשים, אבל הרי כל מי שידע שתבוא מכה כזאת וזה לא היה ברד קטן, כל ברד היה בגודל אבטיח ובפנים האש מתלקחת, היה צריך לפחד. מדוע רק יִרָא ה', כאיוב פחד מאזהרתו של משה רבנו, גם אדם פשוט היה יכול להבין שהולך להיות הפסד ממון מהברד. מספיק החשש מהפסד הממון בכדי לגרום לאנשים להכניס את הבקר ואת הצאן פנימה ומדוע לא כולם מהרו להכניס את הצאן והבקר פנימה?

אלא שהיה להם חשבון הרי הבקר והצאן כשנמצאים בחוץ הם אוכלים מההפקר, עשב שנמצא בשדות, אבל אם יכניסו הביתה את צאנם ובקדם שבעה ימים מפני הברד הלא יצטרכו לאכול מהאבוס העצמי שלהם וזה דבר שיעלה להם כסף. מדובר בענין שקשור בכחות הנפש. נכון שמצד אחד קיים הפסד ממון אם הם לא יכניסו כי אז יכול הברד להכות בבקר ובצאן וימותו, אך מצד שני עומד למולם הפסד ממון מידי אם יכניסו לביתם. בשקול, בין זה לזה, הם היו צריכים להחליט ולבסוף הם מכריעים שלא להכניס את הבקר והצאן, למה? משום שהציווי היה של משה רבנו, בשם ה'.

הציווי הוא דתי... למרות שהדתי הזה כבר צדק בכמה מכות לפני כן, שהרי היו "דָם" "צִפְרָדַע" "כְּנִים" "עֲרֹב" "דָּבָר" "שָׁחִין" וזו המכה השביעית "בָּרָד", אבל כשאדם דתי כמשה אומר שירד ברד בשם ה' זה אפילו לא כמו... התחנה המטרולוגית שאומרת שירד ברד. אם היו מודיעים ברדיו את תחזית מזג האויר הם היו מכניסים. אבל אם אומר משה רבנו שהוא נשלח בשם ה' אז - לא.

איך יכול להיות דבר כזה? אז בואו ונשאל את עצמנו האם רק אצל המצריים היה קיים עיוות כזה? לא, גם אנחנו מתנהגים כך ולא פעם. כשאנחנו שומעים ידיעה שנאמרת מפי מומחים, יועצים, אסטרטגים, מדענים, יש לכך יוקרה בעינינו. אנחנו מאמינים ב - 100 אחוז שמה שהם אמרו זה נכון ובדוק, אבל לצערנו כשאומרים שומרי תורה ומצוות יראים על פי ה', אנשים תולים שענין זה צריך עיון, זה לא ככה... זה לא נשמע

הגיוני...וכו..

מי שִׁירָא ה' באמת, לא צריך תחנה מטרולוגית הוא לא צריך "עובדות" בשטח, לא צריך הוכחות, לא צריך כלום. ה' אמר - הוא עושה. אין חכמות, אין הסברים, אין התחכמות, אין שאלות ואין תשובות. זה נקרא יִרָא ה'.

אבל מי שלא יִרָא ה' באמת - מתחיל לעשות חשבונות, שקולים, ירא מהפסד ממון, ירא מחשבונות צדדיים, ירא מכל דבר, רק מ "דְּבַר ד'" לא "יִרָא". לכן, המצרים שהיה להם החשבון של הפסד ממון, כיון שהציווי של משה היה דתי, מצד ה', אף על פי שהיו כבר ראיות שהוא צודק, העדיפו ללכת בדיוק הפוך. איוב שהיה "יִרָא אֶל-לֵקִים" ושמר על דבר ה' - ניצל.

"ד' הַצְּדִיק נֶאֱנִי וְעַמִּי הֲרָשָׁעִים"

לומדים מכאן, אם הגזירה משמים היא על היבול של הארץ - הקב"ה חס וחומל על הרשעים ואפילו על רכושם ואומר להם: "שְׁלַח הַעֵז אֶת מִקְנֵה" (שמות ט יט), תכניסו את המקנה והצאן הביתה, כדי שלא יפגעו בברד. "הִירָא" שמע וניצל הוא ורכושו ומי שאינו "יִרָא" - לא. כיון שהקב"ה ראה שיש רבים שאינם יראים ונשארו בחוץ - אף על פי שהברד היה אמור בעצמתו להכות רק ביבול - כיון שהם התקוממו נגד גזירת ה' ולא קבלו אותה כמשמעה - הוכו למות גם האנשים וגם הבקר והצאן שנשארו בחוץ. זאת אומרת: פעמים שהקב"ה מכה והאדם לא שומע ומציית למה שה' אומר, המכה יכולה להתרחב ותחול על דברים נוספים.

כתוב: "וַיִּשְׁלַח פְּרַעְה וַיִּקְרָא לְמֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אֵלָהֶם חֲטָאתִי הַפַּעַם ד' הַצְּדִיק נֶאֱנִי וְעַמִּי הֲרָשָׁעִים" (שמות ט כז). פתאם פרעה חוזר בתשובה ומודה: "ד' הַצְּדִיק נֶאֱנִי וְעַמִּי הֲרָשָׁעִים". למה במכות הקודמות הוא לא אמר זאת? אלא שהוא חשב כל הזמן שהמכות שהקב"ה נותן על המצרים הם מכות של נקמה והענשה בלבד, אבל כשראה שהקדוש ברוך הוא שולח ומתרה ואומר: תכניסו את הבקר ואת הצאן, איני רוצה לפגוע ברכוש של המצרים בגופם ובממונם, אז הוא הבין שהקדוש ברוך הוא חס על ממונם של רשעים. ואיזה רשעים? כמו המצרים שהרגו את ילדי ישראל, טיבעו אותם ביאור ושיקעו אותם בטיט. וכפרעה ראה שעמו לא שמעו - אמר: "ד' הַצְּדִיק נֶאֱנִי וְעַמִּי הֲרָשָׁעִים". ■

שירותי כח אדם וסיעוד
בריטיון משרד העבודה והרווחה

- טיפול בקשישים, מוגבלים ונכים במסגרת חוק הסיעוד של ביטוח לאומי.
- מטפלים ל-24 שעות-אפשרות ללא לינה.
- עובדים זרים-מהפיליפינים, תאילנד, סין, נפאל, הודו, רומניה, מולדבה, אוקראינה ועוד...
- שירות בכל חלקי הארץ.

שירות אדיב, אמין ומסור!!!
נשמח לשרותכם בכל שעה
1-700-704-204

רב קווי 08-9355045
פקס: 08-9356686 נייד: 050-8-779779
רח' הרצל 96 רחובות, מיקוד: 76548
raz2004@bezeqint.net

פרנסה ברווח

לחברה גדולה בהתפתחות:

- מורים/ת • מנהלי ב"ס
- מפוטרי חינוך
- אנשי קשר/ניהול מהריכוזים הדתיים
- עקרות בית פעילות
- בעלי מקצועות חופשיים

לא למיכרות / אפשרות מהבית בפריסה ארצית

טל: 050-8760755

ס'ת פיליז' מ'זוזות "שופר קודש"

למכירה ספרי תורה אשכנזים וספרדים כשרים ומודרנים במחירים מפתיעים

- ✓ כל הגדלים, מוכנים, ולפי הזמנה
- ✓ עורות (קלפים) שלילים בלבד המחודרים ביותר
- ✓ נכתבו ע"י סופרים מוסמכים ויראי שמים
- ✓ 2 הגהות ע"י מגיחים מוסמכים ו-2 הגהות מחשב
- ✓ חידוש עולמי: אחריות ללא הגבלת זמן!!!
- ✓ לרבנים וגבאי בתי כנסת יעוץ שמאות ובדיקה ללא תשלום
- ✓ מחלקה לתיקון ושיפוץ ספרים ישנים באחריות
- ✓ בהמלצת ובהשגחת הרה"צ הגאון הרב יוסף פלבני שליט"א מויצ' וראש ישיבת וראש כולל "עטרת מרדכי"
- ומחבר שו"ת "חמדת יוסף" היה ועוד.
- ההמלצה תישלח לכל מי שיחפוץ

טל. 057-3103103

יעמדו על הברכה

להקדשה ולפרסום ניתן להתקשר: 03-6740801

רפואה שלמה לרות בת נרלן ומאיר ראובן בן נביא חיים	לזיווג הגון חיים בן מרים	רפואה שלמה להגיה חיה בת ננה
השותפים: לאונה סונינו בן ג'וליה - אלדו אמתי בן אוג'ניו - אדורדו ספריה בן אמליה לחיים טובים Leone Sonnino ben Giulia Aldo Amati ben Eugenio Eduardo Safdie ben Emilia	יוסף קלוסקי בן אברהם ואשתו דניאלה בת גיוליה לזכות בכן זכר Yosef Calosky ben Avraham and his wife Daniela bat Giulia	רפואת הגנפש והגוף תהילה חיה בת רחל גאולה
לרפואה פרנסה והצלחה במשפט יעקב ומרים ושמועון	חזרה בתשובה לעם ישראל	לעילוי נשמת פנחס בן עליזה
לעילוי נשמת אסתר חיה בת עליזה	לעילוי נשמת זלמן בן בכמל	לעילוי נשמת מרים בת שרה
ההצלחה מרים בת שרה ואמנון בן רבקה	לעילוי נשמת דוד בן תמו	לרפואה פרנסה יעקב דניאל בן דוד ועמליה אפפה בת טרסה
לעילוי נשמת נסים בן רחל	לזיווג הגון דוד גבריאל בן יעקב	לרפואה שלמה קלודיה רות אטון בת אפפה
לרפואה שלמה דניאל בן עמליה	לירה קלה אסתר בת אפפה	לזיווג הגון מרגלית בת אפפה
לרפואה שלמה יצחק גבריאל בן דניאל	לרפואה שלמה ואריכות ימים דוד בן משה אטון רותבת עמר	לעילוי נשמת רחל בן לאה ואברהם בן מלכה

מתחברים... עם הרב

אמנון יצחק שליט"א

ביום ראשון 29/01/06
השערים יפתחו ב-19:30 תחילת התוכנית ב-20:30

אולמי ארגמן
רח' השוק 1 ליד תחנה המרכזית

כניסה 15 ש"ח

באר שבע

להצלחת עמותת "נשמת כל ח" ושיבת ישמח משה לומדיה ומסעיה

כל הכניות שמורות לארגון "שופר"

ההרצאות מאובטחות

WWW.SHOFAR.NET

גלאט קופון

מטהר המים הטוב בעולם "פלגי מים"

עכשיו זה אפשרי!

50 המזמינים הראשונים יקבלו מערכת **ח'נ'ם**
כולל התקנה הובלה ושרות
ובנוסף הגרלה כומצית שתחקיים אי"ה
בכורים ע"ס 500.00 ש"ח בכפוף לתקנון
ברכישת מסננים בלבד
לרגל המבצע פתוח במוצ"ש עד חצות

מהרו והזמינו עכשיו - 1-700-50-90-60

מבצע חיוחד למנויים

**1 דיסק לצפייה
או 3 דיסק שמיע לבהירה**

ארבע כנסות

כל שבוע בדואר ישירות למנוי

במקום 200 ש"ח רק 50 ש"ח לחודש
בכרטיס אשראי או בהוראת קבע

מבצע חיוחד

Shofar News הוראה לחיוב חשבון ל- **מנוי שבועי שנתי ארבע כנסות**

כבוד בנק _____ מס' הסיני' _____
 1. אנו/י הח"מ שם בעל/י החשבון _____ משפחה _____ מס' זהות / ח.פ. _____
 רח' _____ מס' / עיר _____ מיקוד _____ טל. בבית _____ פלאפון _____

2. פרטי החיוב: (סמן באשכנח התאמה)
 פרטי ההרשאה 50 ש"ח x 12 תשלומים = 600 ש"ח לחיוב
 1. סכום החיוב ומועד, יקבצו ממת לטע ע"י שופר ניוז ע"י (הקצוות לקביעתם). 150 ש"ח x 4 תשלומים = 600 ש"ח לחיוב
 500 ש"ח = מזומן 20 לחודש 30 לחודש

לחייב בתאריך: _____

חתימת בעל/י החשבון _____

30 ביטוי

05-6762226 מל. 7841 רמת גן. טל.